

כתובות יט

עניין: אם און בידך הרחיקהו

ואל תשכן באהליך עולה

הגר"א אדרת אליהו איוב פי"א

(ג) **אם** אתה הכינות לבך ופרשת אליו
 (כפוך: יד) **אם** און בידך הרחיקהו
 ואל תשכן באהלך עולה. הורה לפניו
 כל די דאקי התשובה. הכינות לבן
 החרטה בלב, ופרשת כו' בודוי. אם
 אין בידך מהעבר. ואל תשכן להבא:

רבינו בחיי סוף פרשת ויקרא

כשנים כשלג ילבינו, ואמרו חכיריו לאיוב (איוב יא)
 אם און בידך הרחיקהו ואל תשכן באהלך עולה,
 יזהירו בכתוב הזה בענין הגזל בנגלה ובנסתר, אם
 און בידך הרחיקהו, זהו בנגלה, ואל תשכן באהלך
 עולה, זהו בנסתר, כלומר מה שהוא נסתר בתוך
 האהל חייב לחפש אחריו ולהוציאו משם אם הוא
 גזל, וזהו שאמר אחר כך (שם) כי אז תשא פניך

ביאור שמות הנרדפים לרב שלמה וורטהיימר

עול, און, עון. עול הוא שהדבר בעצמו אינו עון אבל הוא
 נעשה עתה בעולה, כמו לא תעשו עול במשפט (ויקרא י"ט, ל"ה), שהמשפט
 הוא דבר טוב אבל הוא עשה אותו עתה בעול, וכן דרשו רז"ל אל תשכן
 באהלך עולה (איוב י"א, י"ד) — זה שטר פרוע (כתובות י"ט, ב'), שהשטר
 עצמו נעשה באמת, רק עתה שהוא פרוע — עול הוא להשהותו בידו, פן
 ישכח שהוא פרוע ויתבענו שנית שישלם לו, או פן יבא השטר לידי בניו
 והם לא ידעו שהוא פרוע ויחייבו להלוה לשלם.

און הוא שהמעשה בעצמה רעה, ולכן דרשו רז"ל (שם) אם און בידך
 הרחיקהו (איוב י"א, י"ד) — זה שטר פסים ושטר אמנה, שהשטר בעצמו
 שקר מתחלתו.

בעל הטורים דברים פל"ג

יח וְלִזְבוּלָן אָמַר שְׂמַח זְבוּלָן בְּצִאתָךְ וַיִּשְׁשָׁךְ בְּאַהֲלֶיךָ:

שמח. ב' במסורה. שמח זבולון. שמח בחור (קהלת יא ט). על שם שהיו יוצאים בדרכם
 לפרקמטיא (ספרי) היו בחורים וגבורים²⁸.
 באהלך. ב'. ויששכר באהלך. ואל תשכן באהלך עולה²⁹ (איוב יא יד). תשכן נוטריקון
 תורה שטר כתובים נביאים³⁰. כמו שדרשו (כמוצא יט): זה המשהה בביתו [שטר פרוע],
 ספר שאינו מוגה, שבני יששכר היו יושבי אוהלים ועוסקים בתורה (ספרי)³¹, על כן
 מזהיר אותם אל תשכן באהלך עולה.

